

Workshop 3

Klimaatopgaven in het stedelijk gebied

www.klimaatvoorruijnte.nl

Programma

- Presentatie KvR eindproduct: boek “Stedelijke pilots”, Florrie de Pater (KvR/KvK);
- Resultaten in relatie tot het boek Stedelijke pilots vanuit projecten:
  - Waterrobuust bouwen, Erik Luyendijk (Grontmij);
  - Hitte in de Stad, Tadeao Salcedo Rahola (TU Delft);
  - Hotspot Zuidplaspolder, Marco van Steekelenburg (Xplorelab);
  - Dialoogproject Klimaat in de Stad, Vincent Kuypers (Alterra);
  - Adaptatie openbare ruimte aan klimaatverandering, Ineke Westerbroek (CROW).
- Reacties van Arjen Meeuwsen (H+N+S landschaps-architecten) en Britta Verboom (provincie Gelderland);
- Discussie;
- Afsluiting

Boek stedelijke praktijk pilots

Florrie de Pater
Klimaat voor Ruimte
Kennis voor Klimaat

www.klimaatvoorruimte.nl

Waarom een boek?

- Het boek beoogt inspiratie te geven aan ontwerpers en beleidsmakers om klimaatadaptatie goed in plannen en ontwerpen op te nemen;
- Doel: beleid, plannen en ontwerpen te verbeteren door voorbeelden te geven hoe klimaatadaptatie in te passen
- inhoudelijk als procesmatig invalshoek.

Scope van het boek

- Breed maar met sterke focus op stedelijk gebied;
- Insteek: oplossingsrichtingen en kansen;
- Oplossingen in landelijk gebied alleen als ze een link hebben met stedelijke vraagstukken;
- alle hotspot projecten KvR komen in aanmerking.

Doelgroep

Tot de doelgroep behoren:

- beleidsmakers van gemeenten, waterschappen en provincies;
- Ontwerpers;
- Adviesbureaus;
- projectontwikkelaars.
- andere geïnteresseerden

Onderwerpen aan de orde

- Inhoudelijke onderwerpen, zoals water, veiligheid, natuur/groen, hitte;
- Proces: hoe zet je hotspotproject op, wat zijn stappen, waar loop je tegenaan, hoe integreer je de hotspot in het reguliere planproces, etc;
- Juridisch/bestuurlijk: mogelijkheden/tekortkomingen structuurvisies en bestemmingsplannen klimaatadaptatie.

Concept inhoudsopgave

1. Wat zijn de issues at stake
2. wat is een hotspot, korte beschrijving
3. inhoudelijke resultaten en ontwerpen.
4. Methodiek verschillende hotspots, analyse ervan en lessons learned
5. klimaatverandering en structuurvisies
6. Discussiepunten
7. Conclusies

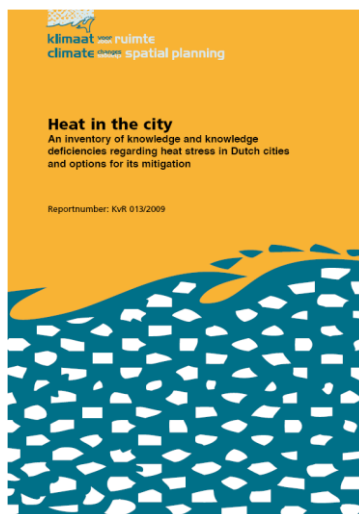
Schrijversteam

- Florrie de pater, Rob Roggema, hoofdauteurs. Verder:
- Marco van Steekelenburg
- Hans Schneider
- Enrico Moens of Welmoed Visser
- Jeroen Rijke en/of Chris Zevenbergen
- En verder voor aanleveren of lezen: Bert van Hove, Sanda Lenzholzer, Peter van Oppen, Karel Mulder, ea.

Heat in the city

P. van Oppen, K. Mulder,
T.B. Salcedo

Heat in the city

The report is an overview of Heat Stress in the city and the knowledge about this topic in the Netherlands.

Conclusions:

1. Gap in the knowledge of climate in the cities.
2. Unknown precise values about the effects of the different solutions available.
3. Increase of vegetation best urban strategy to deal with heat.
4. Strong relation heat-water.
5. Temporary solutions to implement during heat waves need further development.
6. Architects, Urban planners and Policy makers are not yet aware of the importance of the problem.
7. General public is neither aware of the problem.